

МАТЕРИАЛИ

ЗА X МЕЖДУНАРОДНА
НАУЧНА ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ

«НАЙНОВИТЕ НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ - 2014»

17-25 март 2014 година

Том 23 Психология и социология

София
«Бял ГРАД-БГ» ООД
2014

То публикува «Бял ГРАД-БГ» ООД, Република България, гр.София,
район «Триадица», бул. «Витоша» №4, ет.5

Материали за 10-а международна научна практична конференция, «Найновите научни постижения», - 2014.
Том 23. Психология и социология. София. «Бял ГРАД-БГ»
ООД - 112 стр.

Редактор: Милко Тодоров Петков

Мениджър: Надя Атанасова Александрова

Технически работник: Татяна Стефанова Тодорова

Материали за 10-а международна научна практична конференция,
«Найновите научни постижения», 17-25 март, 2014
на Психология и социология.

За ученици, работници на проучвания.

Цена 10 BGLV

Алекова Г.В. Социально-психологические факторы внутриличностного конфликта у лиц с алкогольной зависимостью	28
--	----

КОМАНДВАЙТЕ ПСИХОЛОГИЯТА

Клименко А.И. Проблема взаимосвязи запахов и эмоций	36
Утегенов Ж.М. Личностные факторы этнической толерантности студентов вуза	38

ПЕДАГОГИЧЕСКА ПСИХОЛОГИЯ

Ковалевская Т.Н. Психологическое благополучие и личностный адаптационный потенциал детей с ЗВУР	43
Кобильник Л.М., Варина Г.Б. Психологічний портрет педагога вищої школи: від народних традицій до сучасності	46

108

Материали за X международна научна практична конференция

СЪДЪРЖАНИЕ

ПСИХОЛОГИЯ И СОЦИОЛОГИЯ

СЪВРЕМЕННИ ТЕНДЕНЦИИ СА С МЕТОДОЛОГИЯ НА ПСИХОЛОГИЧЕСКИ ПРОУЧВАНИЯ

Сейітнұр Ж.С. Қазақстан үшін индигендік психологияның маңыздылығы	3
---	---

ЗАДАЧИ ЗА ПСИХОЛОГИЯТА НА РАЗВИТИЕ ОТ ЛИЧНОСТ СА В СЪВРЕМЕННИ ИЗИСКВАНИЯ

Онуфриева В.В., Савинова Е.А. Особенности проявления и пути профилактики агрессивного поведения дошкольников	9
Буторина Н.А., Корнеев К.Д., Хакимов Р.Н., Литуновская А.С. Социальное благополучие семьи как основной фактор формирования человеческого капитала	12
Буторина Н.А., Корнеев К.Д., Хакимов Р.Н., Литуновская А.С. Адаптация детей-сирот как способ формирования человеческого капитала общества	14
Kuzembaeva K. The problem of adaptation in psychology	16
Михайлова Л.М. Естетичні ціннісні орієнтації як основа смісложиттєвого визначання особистості	21
Sukhovirs'ka I., Pet'ko L. Social Anxiety Disorder. Kim Basinger	25

СЪВРЕМЕННИ ТЕНДЕНЦИИ СА С МЕТОДОЛОГИЯ НА ПСИХОЛОГИЧЕСКИ ПРОУЧВАНИЯ

Доцент, психология ғылымдарының кандидаты Сейітнұр Ж.С.
ал-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
Қазақстан Республикасы, Алматы қ.

ҚАЗАҚСТАН ҮШІН ИНДИГЕНДІК ПСИХОЛОГИЯНЫҢ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ

Психология ғылымының қалыптасу және даму тарихына қарайтын болсақ, оның бірнеше рет өз зерттеу пәнін өзгерткенін көреміз. Оған ғылым дамуындағы интерналдық әрі экстерналдық факторлар себеп болды. Әр кезең өз заман сұранысына сай келетін мәселелерге баса назар аударуды әрі шешуді талап етеді. Неміс тілінде «Zeitgeist» – замана рухы деген сөз бар. Әр уақыттың өзіне тән жалпы интеллектуалдық және мәдени атмосферасы болады. Ол адамдарды белгілі бір идеяны қабылдауға әзірлігін көрсетеді, яғни олардың идеяға жоғары немесе төмен сезгіштігі болуымен сипатталады. Идея уақыты келгенде оңай қабылданады, мезгілінен ерте болса мүлдем қабылданбауы мүмкін. Физикадағы механицизм рухы психологияға қалай әсер еткенін психология тарихынан жақсы білеміз. Міне, жаһандану сияқты құбылыс орын алған ХХІ ғасыр адам табиғатын зерттеуде жаңа бағытты, жаңаша тұрғыдан келудің маңыздылығын көрсетіп отыр. Бүгінде зерттеушілер психологияны көп парадигмалы ғылым екендігін мойындайды. Тек жалғыз ақиқат әмбебап психология болуы мүмкін еместігіне ғалымдардың көзі жетуде. Психологияның методологиясы тек жаратылыс ғылымдық парадигма үстем болатын қатаң конструктор жиынтығы емес.

Психиканың қалыптасуына табиғат пен қоғамның әсерін зерттеу нәтижесінде биогенетикалық және социогенетикалық бағыттар, тиісінше биологиялық пен әлеуметтік жағы басым болатын психология салалары пайда болды (биологиялық, генетикалық психология не әлеуметтік психология тәрізді). Адамның өзін биологиялық аспектісі бар индивид және әлеуметтік аспектісі бар тұлға ұғымдарымен сипаттай бастадық. Алайда әлеуметтік ұғымынан мазмұны, мәні жағынан ерекшеленетін әрі жеке бөлек алып қарастыруды талап ететін «мәдениет» ұғымына психологтар лайықты назар аудармады. Психология ғылымы мәдениетті зерттеуді батыс елдерінде антропология, посткеңестік елдерде мәдениеттану еншісіне қалдырды. Көптеген уақыт бойы психологияда позитивизм парадигмасы үстем болып келді. Ақпараттық технология жетістігі

